

Прокуратура України

1. Поняття прокуратури України.
2. Функції та повноваження прокуратури України.
3. Акти органів прокуратури.

Основні поняття та терміни:

Прокуратура, система органів прокуратури, принципи діяльності органів прокуратури, акти прокуратури, припис прокуратури, подання прокуратури, Генеральний Прокурор України.

1. Поняття прокуратури України.

У державному механізмі України прокуратура виступає як самостійний інститут державного ладу, який реалізує покладені на нього Конституцією та законами України функції у взаємодії з іншими органами державної влади.

Прокуратура України формується і діє відповідно до загальних засад, визначених Конституцією та законами України. Основними принципами організації та діяльності органів прокуратури є:

- принцип централізації системи органів прокуратури;
- самостійності й незалежності прокуратури;
- законності;
- принцип гласності;
- принцип колегіальності;
- принцип єдиноначальства прокуратури тощо.

Важливим питанням правової природи органів прокуратури України є їх система і структура.

Очолює систему органів прокуратури з притаманними тільки йому повноваженнями Генеральний прокурор України, який призначається на посаду Президентом України за згодою Верховної Ради України.

Генеральна прокуратура здійснює керівництво підпорядкованими прокуратурами і безпосередньо виконує особливо важливі завдання щодо здійснення нагляду за додержанням законів; вона являє собою складну державну структуру, яка організує свою діяльність за територіальним та предметно-галузевим принципами.

Генеральний прокурор України, який затверджує відповідно до чинного законодавства структуру Генеральної прокуратури України, має першого заступника і заступників.

2. Функції та повноваження прокуратури України.

Призначення прокуратури в механізмі держави найбільш повно відображають її функції. Функції прокуратури являють собою основні напрямки і види діяльності цього органу.

В Конституції України основні функції Прокуратури визначені у статті 121; на Прокуратуру України покладається:

- 1) підтримання державного обвинувачення в суді;
- 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- 3) нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;
- 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян;

Прокуратуру України очолює Генеральний прокурор України, який призначається на посаду за згодою Верховної Ради України та звільняється з посади Президентом України. Верховна Рада України може висловити недовіру Генеральному прокуророві України, що має наслідком його відставку з посади.

Строк повноважень Генерального прокурора України - п'ять років. Організація і порядок діяльності органів прокуратури України визначаються законом.

3. Акти органів прокуратури.

Прокуратура виступає як самостійна державно-правова інституція, яка при реалізації своєї компетенції тісно взаємодіє з усіма гілками влади, особливо з судовою. Водночас, прокуратура України становить єдину централізовану систему, яку очолює Генеральний прокурор України з підпорядкуванням нижчих за належністю прокурорів вищим за належністю.

Правовий статус органів прокуратури регламентує Конституція України та Закон України «Про прокуратуру». Окрім цього, прокуратура діє на базі відповідних принципів.

Скласти схеми:

- Структура органів прокуратури в Україні.
- Принципи організації та діяльності органів прокуратури
- Функції органів прокуратури
- Акти органів прокуратури.

Теми рефератів і доповідей:

- Місце і роль органів прокуратури в системі органів державної влади.
- Функції органів прокуратури України.

- Конституційно-правовий статус Генерального Прокурора України.

Тести для самоконтролю:

- 1) Судову систему України складають:
  - a) Суди загальної юрисдикції;
  - b) Конституційний Суд України;
  - c) Спеціалізовані суди України; d) Верховний Суд України.

Генеральний прокурор призначається на посаду та звільняється з посади:

- a) Президентом України;
- b) Верховною Радою України;
- c) Президентом України за згодою Верховної Ради України; d)
Верховною Радою України за згодою Президента України.